

GOŃCIEC CZESTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI

Rolnictwo polskie

na rynkach międzynarodowych

Zbieg to okoliczności zmienny, iż miesiąc czerwiec, który pamiętny będzie datą gośzczenia w Polsce międzynarodowego kongresu rolniczego, przy nosi ostateczne zniesienie gospodarczych ograniczeń eksportu artykułów rolniczych, zmniejszenie cel wywozowych.

Jednocześnie z nawiązaniem ścisłych węzłów kulturalnych ze wszystkimi niemal krajami świata — otwarcie naosierzy drzwi dla swobodnej sprzedaży produktów gospodarczych wiejskiego na rynku wszechświatowym. Pozostali już poza nami lata reglamentacji opłat i cel wywozowych, zakazów, cen przymusowych i maksymalnych, dziś każdy światły ekonomista rozumie decydujące znaczenie, jakie dla bilansu handlowego ma eksport artykułów rolniczych, a dla dobrobytu i rozwoju gospodarczego kraju — możliwość i siła nabywcza rolnika. Aby polskie warsztaty rolne wypełnić mogły ten obowiązek społeczny, na nie nałożony — muszą dużo wywozić i to artykuły o jaknajwyższej wartości.

Nie mamy dotychczas realnych danych o zdolnościach eksportowych polskiego rolnictwa po wojnie. Od ubiegłego roku przecież dopiero stopniowo reglamentacja wywozu znoszona być poczęła. W kierunku i charakterze wytwórczości wsi polskiej doniosłe już zasły od 1914 r. zmiany. W nowych warunkach ekonomicznych i społecznych produkcja rolnicza traci charakter jednostronnej wytwórczości kilku głównych surowców. Następuje specjalizacja, wyrażająca się w powstaniu i rozwoju nowych dziedzin kulturalnego rolnictwa. Tak np. jesteśmy świadkami po wojnie szybkiego rozwoju nasienietwa, uprawy roślin przemysłowych, rozszerzenia mlecznego kierunku chowu bydła na zachodzie, zaczątków masowej produkcji bydła rzeźnego na wschodzie. Fakty te zdolały już wycisnąć pewne piętno na charakterze polowego eksportu. Głównymi jego pozycjami stały się te artykuły, które są produktami skończonymi w zakresie możliwości przetwarzania w obrębie gospodarstw rolnych. Pod tym względem Polska na rynku międzynarodowym zajmuje dość odosobnione stanowisko. Jesteśmy bowiem krajem w znacznej mierze rolniczym, krajem, który w dużym stopniu bilans swój handlowy zamierza oprzeć na wywozie artykułów rolniczych. — Jednocześnie zaś charakter dzisiejszej produkcji rolniczej w Polsce różni się znacznie od wytwórczości klasycznych eksporterów rolniczych, jak Stany Zjednoczone, Kanada, Rosja, Węgry. Nie wywozimy np. pszenicy, owsa, trzody sianowej, lecz jęczmień browarniany, nasiona trzody mięsnej. Brak przemysłu przetwórczego pozwala nam być dostawcą surowców dla krajów o rolnictwie wysoko uprzemysłowionym. Położenie geograficzne i warunki przyrodnicze pozwalają rolnictwu polskiemu dostarczać rolniczych środków produkcji rolnej dla krajów położonych na wschodzie, północno-wschodzie i południowo-wschodzie Europy. Kulturalne odmiany roślin i rasy zwierząt zachodniej Europy aklimatyzują się znakomicie w Polsce, nie tracąc cech wysokiej produktywności i hartując się w ostrzejszych warunkach klimatycznych.

Te kierunki polskiego eksportu rolniczego dają możliwość zastosowania w produkcji znacznego nakładu pracy intelektualnej i fizycznej, dążąc do stałego uszlachtowania eksportowych artykułów, aby zbliżyły się coraz więcej do wysokich wymagań odbiorcy, uzyskując przez to dużą wartość pieniężną. Jednocześnie cechy tego eksportu pozwalają na ekonomiczną współpracę rol-

nictwa polskiego z rolnictwem innych krajów w rozleglejszych granicach, niż to może mieć miejsce w stosunku do państw, powyżej nazwanych „klasycznych eksporterami rolniczymi”. Organizacja nowoczesnego eksportu rolniczego wymaga przystosowania się do kapitalistycznego ustroju rynku wszechświatowego. Zasada ta musi być uwzględniona przez rolnictwo polskie, gdy wyjdzie ono w szerszym zakresie z wytworami swemi na ów rynek. A organizacja eksportu dziś polega nie tylko na technice sprzedaży, nietylko

na zdolności konkurencyjnej. Dziś nie ten zwycięzca, który umie tylko walczyć, lecz ten, który na czas ze swym konkurentem porozumieć się potrafi, dzieląc między siebie sfery gospodarczych i handlowych wpływów. To też w dobrze zróżnicowanym własnym interesie rolnicy wszystkich krajów łączą się moga wężami porozumienia kulturalnego, w przekonaniu, iż sprawy gospodarcze na przeskroździe stać nie powinny.

Stefan Królikowski.

Nowe propozycje niemieckie w sprawie prowizorium gospodarczego Rząd Rzeczy zaczyna okazywać tendencje pojednawcze.

Warszawa. — Rząd nasz jak to do nową z warogólnego środka, otrzymał wczoraj z Berlina propozycje niemieckie w sprawie zawarcia prowizorium gospodarczego między obu państwami.

Propozycje rządu niemieckiego, według zasiągniętych przez nas informacji, idą dalej od wszystkich dotychczasowych propozycji. A chociaż w wielu wypadkach nie uwzględnia jeszcze naszych minimalnych uprawnień, mogą być jednakże zdaniem kół miarodajnych, podstawą do dalszej dyskusji w tej mierze.

Rząd niemiecki wysłał między innymi posła, aby prowizorium trwało do 1 kwietnia 1916 r., zgadza się na większy, niż dotychczas proponował, kontyngent węgla wozowego, tudzież podobno domaga się klauzuli najwyższego użytku wilewania.

W dniu dzisiejszym lutejsze sfery rządowe przystąpiły do rozstrząsania niemieckich propozycji. Jutro odbędzie się w ministerstwie przemysłu i handlu pod przewodnictwem min. Klara między innymi konferencja z udziałem kilku fachowców, z kłosa organizacji gospodarczych, na której właśnie propozycje niemieckie będą poddane gruntownej rozprawie.

Następnie do spracowywania naszego punktu widzenia, rząd przśle polskiej delegacji w Berlinie odnośne instrukcje. Zarazem dowiadujemy się, iż na prośbę przewodniczącego polskiej delegacji, dr. Prądzyńskiego, wyjeżdżają do Berlina w charakterze ekspertów dla spraw węglowych pos. Korfański i nacelnik wydziału węglowego w ministerstwie przemysłu i handlu p. Cybulski. Według naszych informacji z Berlina delegacja niemiecka poczyna ujawniać w sprawie węglowej więcej tendencji pojednawczych.

tykułów pisarzy zarówno czeskich jak i polskich wydawnictwa się całokształt dobrej woli i dążenia do jak najciaśniejszego związku sąsiedzkiego w gospodarczych i politycznych sprawach.

Z poważniejszych artykułów wymieniamy artykuł dr. F. Fouseka p.t. „Nasze gospodarke styki s Polskem”, pisał Wojciecha Korfański „Gospodarkę styki polsko-ceskiej”, wyrażając trzeźwe nadzieje na pomyślny rozwój wzajemnych stosunków gospodarczych art. ministra Kiedronia, oraz artykuły: pisał St. Wartalskiego o sprawach handlowych, Franciszka Siedleckiego p.t. „Świt nowego polskiej ideologii”, Dionizego Królikowskiego — „Kouzlo idealnego słowenskiego”, dr. Fuhricha, M. V. Caire, A. Wieniawskiego, dr. Ungera i wiele innych.

Powyższy numer „Narodni Listow” zamieszcza również piękną balladę Witolda Bunikiewicza w tłumaczeniu Fr. Kwapiła.

Jak nas informują inicjatorem i redaktorem tego numeru jest znany przyjaciel Polski red. Czervinka.

Jeżeli prasa obu krajów, którym zdrowy rozsądek nakazuje jak najbardziej przyjacielskie zbliżenie, będzie częścię zajmowała się obznajmianiem swoich społeczeństw z życiem sąsiada — niewątpliwie wspomnienia o wszelkich nieporozumieniach z lat minionych zatra się w pamięci i nie będzie stało na przeszkodzie dobrem sąsiedzkim stosunkom.

TELEGRAMY

Socjaliści francuscy niezadowoleni z rządu.

Paryż. — Z różnych stron Francji napływają uchwały do socjalistycznej frakcji parlamentarnej z wezwaniem, by zaprzestano dotychczasowej polityki popierania rządu. — Takie uchwały powzięły między innymi: partja socjalistyczna w Toulon i rada generalna partji socjalistycznej departamentu Giroude.

Wszystkie uchwały jednomyślnie wypowiedziały się w tym kierunku, że dalsze popieranie rządu przez sirocnictwa socjalistyczne mogłoby mieć miejsce jedynie pod warunkiem, że rząd wstawiłby się za daniną majątkową i za polityką pokojową w stosunku do Maroko.

Z walk w Maroku.

Fez. — Szczęśliwie przeprowadzone operacje pozwoliły na dokonanie reorganizacji posterunku Aiamout, przyczem od działcy powstancze odepchnięci zostali na północ. Oswohobienie posterunków francuskich, znajdujących się na północ Ouerzan odbyło się bez większych trudności.

Na obszarach, znajdujących się w promieniu działania francuskich grup ruchomych, kilka wsi potwierdziło swe posłuszeństwo wobec władz francuskich, zaś niektóre oddziały powstancze rozpoczęły rokowania.

Propozycje pokojowe Abdel Krima.

Londyn. — „Daily News” donosi, że Abdel Krim oza pośrednictwem pewnej znanej osobistości zamierza uczynić Francji propozycje zawarcia pokoju z powstałcami w Maroku.

Konflikt japońsko-chiński.

Londyn. Z Hong-Kong donoszą, że obiega tam pogłoska, iż rząd japoński wypowiedział wojnę rządowi chińskiemu, znajdującemu się w Kantonie. Powodem ma być zamordowanie kasjera szpitala kantonskiego. W kołach politycznych wiadomość tę uważają za mało prawdopodobną. Według informacji z Hong-Kong, władze tamtejsze powzięły szereg zarządzeń celem utrzymania porządku publicznego. Między innymi wprowadzono cenzurę pocztową i telegraficzną. Policja została upoważniona do przeprowadzania rewizji domowych i przeszukiwania samosho-

Zemsta sowietów

za Bągińskiego i Wieczorkiewicza.

Konsul Łaskiewicz przed trybunałem bolszewickim w Moskwie. — Dnia 19 czerwca b. r. rozpoczął się w wojennym kolegium najwyższego sądu sowieckich socjalistycznych republik proces przeciw polskiemu konsulowi w Tyflisie Łaskiewiczowi, oskarżonemu o uprzedzenie szpiegostwa na rzecz Polski. Rozprawie przewodniczył Urlich, jako państwowy oskarżyciel występuje specjalista — do spraw wojskowych Kuźmin, jako obrońca Room.

Na ławie oskarżonych zasiada sam jeden konsul Łaskiewicz, pomimo, że akt oskarżenia oskarża też szereg innych osób. Osoby te zostały w części albo repatriowane do Polski, albo wymienione za innych przestępców sowieckich z Polską. Stanowi to słaby punkt sprawy, gdyż całą winę nieobecnych przerzucono bezceremonialnie na Łaskiewicza. Łaskiewicz zachowuje się spokojnie i z godnością.

Jak wiadomo, konsul Łaskiewicz jechał wraz z księdzem Usassem na wyprawę za Bągińskiego i Wieczorkiewicza. Niestety, do wymiany ze znacznych powodów nie doszło. Proces antykatolicki przeciw ks. Usassowi odbył się już w Petersburgu, zakończony wyrokiem, skazującym ks. Usassa na 6 lat więzienia. Obecnie odbywa się druga część zemsty sowietów za Bągińskiego i Wieczorkiewicza.

Łaskiewicz oskarżony jest o przestępstwo z par 66 kodeksu karnego gruzińskiego, gdyż rzekome przestępstwo miało być dokonane w Gruzji, w Tyflisie. Łaskiewiczowi grozi kara śmierci przez rozstrzelanie.

Na sali rozpraw są obecni przedsta-

„NARODNI LISTY” O POLSCE

Wielki dziennik czeski „Narodni Listy” wystąpił z bardzo obszernym nu-

merem poświęconym sprawie zbliżenia polsko-czeskiego, przyczem główny nacisk położono na wspólnotę interesów gospodarczych obu państw.

W szeregu pięknych i rzeczowych artykułów

dów, czy nie wieżą broni i amunicji. Pożatem wydano zakaz wywozu środków żywnościowych i gotówki. Utworzyła się grupa agitatorów, którzy nazwali się „Prowokatorami śmierci” i którzy dają do podburzania ludności. Władze angielskie oświadczyły, że same dążą być do utrzymania porządku publicznego.

Europa ruszy na Chiny.

London. — „Daily Mail” donosi, że 76 statków bojowych angielskich i francuskich skoncentrowano obecnie na wodach chińskich. Pismo to stwierdza, że w najbliższych dniach zostaną ukończone dalsze przygotowania bojowe marynarki angielskiej, gdyż zanosi się na akcję większych rozmiarów na Dalekim Wschodzie.

Zbrojenie się Grecji.

Wiedeń. „Neue Freie Presse” donosi z Aten, że ze względu na zerwanie rokowań grecko-jużosłowiańskich w sprawie zawarcia nowego sojuszu oraz ze względu na niezadowolenie, panujące w wojsku, postanowiono przyspieszyć zbrojenie Grecji, wobec tego, że kraj jest odesobniony. Ministerstwo wojny zamówi w najbliższym czasie zagranicą 100,000 karabinów. Wszystkie garnizony w Grecji Macedońskiej odbędą we wrześniu t. r. wielkie manewry.

Pożyczka amerykańska dla Austrii.

Wiedeń. „Telegraphen Compagny” donosi z New Yorku, że rokowania, — prowadzone od pół roku z bankiem Morgana w sprawie kredytów dla Austrii, dobiegają końca.

Austria Górna otrzymała 5 milionów dolarów na 7 proc. Styrja, Koryncja, Tyrol i Salzburg w najbliższym czasie mają otrzymać podobną pożyczkę, na łączną sumę piętnaście milionów dolarów.

P. Benesz laureatem nagrody pokojowej.

Praga. Towarzystwo pokojowe Chelichy w Pradze ogłosiło w r. ub. nagrodę pokojową za najznaczniejszy czyn, spełniony w ostatnich latach w interesie pokoju. Komisja wyżej wymienionego Towarzystwa przyznała tę nagrodę w kwocie 1000 koron czeskich ministrowi spraw zagr. dr. P. Beneszowi za jego znaczne zasługi o kolo utrzymania pokoju. Minister nagrodę tę przyjął i wyraził życzenie użycia tej kwoty jako nagrody za najlepszą pracę, dotyczącą Protokołu Genewskiego. Wyżej wspomniane Towarzystwo rozpisuje więc konkurs na prace z tej dziedziny.

Polska, Lotwa, Litwa i Rosja.

Kowno. „Elta” podaje za lotewską „Socialdemokratos”: Mejerowicz oświadczył w wywiadzie z „Neues Tagblatt”, że Lotwa zachowa neutralność w razie wybuchu wojny między Polską i Litwą, nie może jednak powiedzieć, czy zachowa ją w razie konfliktu między Polską i Rosją.

Niemieckie manifestacje w Gdańsku.

Gdańsk. — Wczoraj odbyła się tutaj wielka manifestacja zwszemniemiecka, urządzona przez związki nacjonalistyczne, organizacje wojskowe i studentów. Manifestacja rozpoczęła się nabożeństwem połowem na dawnym placu ćwiczeń wojskowych.

W nabożeństwie wzięły udział najróżniejsze organizacje nacjonalistyczne, wojskowe i studenckie, oddziały byłych żołnierzy i oficerów i t. d. Manifestacja zakończyła się późnym wieczorem pochodem demonstracyjnym studentów. Celem demonstracji było, jak podkreśla tu tejsza prasa, zademonstrowanie niemieckiego charakteru Gdańska. Prasa gdańska od kilkunastu dni nawoływała ludność niemiecką do wzięcia udziału w manifestacji. — Wyjątek stanowi organ socjalnych demokratów, który ostro występował przeciwko tego rodzaju nacjonalistycznym manifestacjom.

Sowiecki handel ludźmi.

Berlin. W najbliższych dniach rozpocznie się w Moskwie proces polityczny przeciwko kilku studentom niemieckim, przynonim o przygotowywanie zamachu na życie Stalina i Trockiego. Prasa niemiecka przewiduje, iż studenci zostaną skazani na wyrok kary, ponieważ Sowiety chcą wymienić ich na komunistów skazanych w procesie lipskim.

PODZIĘKOWANIE.
Wszystkim tym, którzy oddali ostatnią posługę zwłokom
s. p.
HELENY GÓRSKIEJ
w szczególności Wiel. Duchowieństwu składa „Bóg Zapłać”
Brat z rodziną.

PODZIĘKOWANIE.
Wielobnemu Duchowieństwu i wszystkim życzliwym, obecnym w czasie tak smutnych obchodów, za okazane nam szczerzego współczucia w tragicznej dla nas chwili, w dniu pogrzebu jedynego i ukochanego synka.
S. P. JERZYKA
składają stokrotne słowa podziękii
Natalja i Marcjan Portałowic.
Częstochowa, dnia 24 Czerwca 1925 r.

Reforma podatku obrotowego.

Uproszczenie obliczeń i wpłat. — Zmniejszenia i ulgi dla ważnych gałęzi przemysłu. — Zwolnienia dla rzemieślników, drobnych kupców i rolników. — Skasowanie podatku od przedmiotów zbytku.

Wczoraj Sejm uchwalił zmianę ustawy o podatku obrotowym, który tyle skarg wywołuje wśród wszystkich płatników.

Nowa ustawa wprowadza wymiar podatku raz do roku, z wpłatami półrocznymi, mianowicie:

Przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorii, przemysłowe zaś od I do V wpłacać będą te zaliczki miesięcznie, w stosunku do obrotu. Pozostałe przedsięwzięcia będą płaciły te zaliczki kwartalnie w wysokości jednej piątej lub miesięcznie — jedną piętnastą obrotu rocznego poprzedniego roku. Wreszcie przedsiębiorstwa drobne będą płaciły podatek obrotowy według norm ryczałtowych, ustalanych dla ich kategorii, nie potrzebując już składać żadnych zeznań, ani prowadzić ksiąg obrotowych, które zostaną wogóle skasowane.

Większe i średnie przedsiębiorstwa składać będą w dalszym ciągu zeznania, ale raz do roku, w pierwszym kwartale za rok ubiegły. Wymiar dokonywać się będzie do 15 kwietnia, wpłacanie wyrównać, po odliczeniu za liczek miesięcznych, czy kwartalnych do 15 maja.

Zwolnienia od podatku obrotowego uzyskują:

1) Surowce, fabrykаты i półfabrykаты przeznaczone na eksport. Decydować o tem będzie minister skarbu po porozumieniu się z ministrem przemysłu i handlu.

2) Surowce i towary w obrocie wewnętrznym (z jednego do drugiego zakładu tej samej firmy).

3) Całkowicie zwolnione są od tego podatku warsztaty rzemieślnicze i pracownie rękodzielnicze, oraz drobne przedsiębiorstwa transportowe (np. do rożkarze), o ile pracują w nich sami właściciele i jedna najwyższej siła najemna, wreszcie przemysł ludowy i rzemiosła, wykonywane przez rolników drobnych i bezrolnych, jako zajęcia uboczne, bez sił najemnych.

Przy tej okazji wprowadzono jeszcze jedną ulgę: Oto detaliczna, drobna sprzedaż prowadzona w tym samym lokalu, w którym mieści się warsztat, nie podlega dodatko-

Bank Polski przestaje emitować pieniądze zdawkowe.

Dalszą emisję uskutoczniać będzie Skarb Państwa.

Z dniem 21 b. m. zostanie wprowadzona zmiana w dotychczasowym systemie emisji pieniędzy zdawkowych, to jest monet srebrnych, niklowych i biletoów zdawkowych. Dotychczas stan był taki, że jakkolwiek pieniądze te wypuszczane były na rachunek rządu, to jednak instytucja, która przeprowadziła w praktyce tę emisję, był Bank Polski. Wynikało to ze specjalnej umowy, rzędu i z bankiem i pozostawało w związku z wy-

punkt c) statutu banku przewidująco znależ nabywania przez bank bilonu na własny rachunek tylko w wysokości 5 procent emisji banknotów i mogły bardzo łatwo popaść w kolizję z dobrowolnem, nieograniczonem przyjmowaniem przez bank bilonu.

Obecnie stan ten ulega zmianie, przy czem powraca się do ścisłego wykonywania przepisów art 9—11 rozporządzenia prezydenta Rzeczypospolitej, do tycażącego systemu monetarnego i rozporządzenia prezydenta Rzeczypospolitej, dotyczącego zmiany ustroju pieniężnego.

Zmiany w stosunku do dzisiejszego stanu rzeczy są następujące:

Bank Polski przestaje być instytucją emitującą bilon na rachunek skarbu państwa, natomiast skarb państwa wypuszczać będzie bilon na własny rachunek, przy ewentualnej technicznej pomocy Banku Polskiego. W związku z tem obowiązek przyjmowania bilonu w nieograniczonych ilościach spadać będzie wyłącznie na kasy skarbu państwa, jako emitenta, zgodnie z art. 9 rozporządzenia monetarnego. Bank Polski będzie otdąd przyjmował nieograniczone ilości bilonu, również tylko na rachunek skarbu państwa, względnie kas państwowych.

Równocześnie w wykonaniu rozporządzenia prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o zmianie ustroju pieniężnego, wejdzie w życie rozporządzenie ministra skarbu, wprowadzające w praktyce wymienialność biletów i biletoów na monety srebrne w centralnej kasie państwowej.

Dotychczas wymienialność ta, jakkolwiek wynikała ze wspomnianego rozporządzenia, nie była faktycznie stosowana z powodu opóźnienia się dostaw monet srebrnych z zagranicy, z drugiej zaś strony była nieaktualna z powodu pośrognię dotychczas istniejącej wymienialności bilonu i biletoów zdawkowych na banknoty w Banku Polskim. Obecnie stan dostaw srebra jest zadowalający i umożliwi w zupełności przeprowadzenie zasady wymienialności.

W ten sposób zostanie w zupełności wprowadzony stan prawny, zgodny z obowiązującym ustawodawstwem walutowem.

Nadmienić należy w końcu, że Bank Polski przy wpłatach monetami srebrnymi i biletami zdawkowymi na jego własny rachunek (n. p. przy spłacie weksli i t. p.) nie będzie się ograniczał do ustawowego maximum 100 zł. przy jednej wpłacie, lecz będzie zależnie do wysokości wpłaty stosował dobrowolnie przyjmowanie także wyższych kwot.

KRONIKA.

— Z Państw. Urzędu Pośrednictwa Pracy.

Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy w Częstochowie powiadomił nas, że przystąpił do rejestracji znajdujących się na terenie miasta Częstochowy i powiatu Częstochowskiego inwalidów pracy, to jest tych byłych robotników, względnie pracujących, którzy liczą około i ponad 60 lat życia i przepracowali w zakładach pracy około 30 lat.

Rejestracja wspomniana powyżej ma na celu przyjsie z pomocą tym inwalidom pracy i zainteresowani winni niezwłocznie zgłaszać się do Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy, ul. Jasnogórska Nr. 24.

— Nasz odcinek. Z dniem dzisiejszym rozpoczyna druk niezwykle interesującego romansu z życia arystokracji angielsko-rosyjskiej p. t. „Pod wrażeniem Sfinksa”. Tłumaczenie dokonane z oryginału angielskiego przez znaną powieściopisarkę i poetkę — Hajoję.

Nie wątpimy, że nadzwyczaj zajmująca powieść, drukowana w codziennym odcinku, wzbudzi powszechne zainteresowanie naszych czytelników.

Akt wydania matur w VII kl. Szkole przemysłowo-handlowej „Siostr. Zmartw. Pańskiego.

We wtorek o godz. 6 pp. w sali szkoły zebrały się Siostry Zmartwychwstańki z Przełożoną, Dyrektorką i Administratorką na czele, Nauczycielstwo, kończące szkołę uczenie, Rada Opiekunicza, rodzice i goście. Przemówie-

cofywaniem i wymianą marek polskich co wykonywał Bank Polski, jako likwidator Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej. (Jak wiadomo, jednym z główn. sposobów pokrycia wykupu marek, miała być właśnie emisja bilonu).

Stan ten, aczkolwiek konieczny prowadził w praktyce do wielu niedogodności zarówno technicznych, jak też i rachunkowych. Charakter Banku Polskiego, jako instytucji, emitującej bilon powodował konieczność przyjmowania go w nieograniczonych ilościach z powrotem przy wszelkich wpłatach co, ze względu na komisowy charakter tej działalności powodowało trudności rachunkowe ze skarbem państwa, tembardziej, że postanowienia art. 52

nia wygłosili przed wręczeniem matur: ks. prałat Michał Ciesielski, Wyzłatał szkolny, p. Dyrektor Józef Nowiński, prezes R. O., ks. prefekt Piotr Sołbański, p. prof. Jan Söldrowski, p. prof. Alfred Gadomski. Poczem Siostra Przełożona wręczyła matury: pp. Blachnickiej Bronistawie, Blachowskiej Leokadii, Blachowskiej Teodozji, Cabajównie Irenie, Gadomskiej Wienicysławie, Hałackiewiczównie Pelagii, Hillerównie Marii Marce, Morawskiej Marii, Nieponiównie Pelagii, Niegodziance Irenie, Nowackiej Zofji, Patrzykównie Janinie, Widomskiej Janinie.

W imieniu kończących szkołę, bardzo udanie pod adresem cenionych wysoko Sióstr i personelu nauczycielskiego przy widocznym rozróżnieniu przemówił: Pelagia Hałackiewiczówna i Zofja Nowacka.

P. Dyrektor J. Nowiński, który w przemówieniu zaznaczył fachowe uzdolnienie maturzystek w latach ubiegłych 3 zaangażował na posady do Banku Handlowego z obecnie kończącej szkołę. Trzeba przyznać, że szkoła pod kierunkiem Sióstr Zmarływych wstaneć stoi na wysokim poziomie w nauce i wychowaniu. Pierwszorzędność zakładu umacnia dobór sił nauczycielskich tak w zespole Sióstr jak i postronnych, nadzwyczajna troskliwość i ideaowość. Na akcie był i ks. kanonik Zygm. Zawadzki, dziekan i proboszcz z Krzepic. W końcu podano herbatkę z ciastkami i owocami i przy kółku stołkach w miłej nad wyraz atmosferze kończące szkołę abiturjentki i nauczycielstwo z Radą szkolną i gośćmi spędziły czas do godziny 9-ej wieczorem.

Z zebrania Ch. D. W dn. 21 bm. o godz. 3 pp. w sali Stow. Rzem. Przem. (I Aleja 58.) odbyło się zebranie członków i sympatyków stronnictwa chrześcijańskiej Demokracji.

Zebrańie zagał p. Stanios, który jednocześnie przewodniczył zebraniu, sekretarował p. Jędryka.

Sprawy na zebraniu referował pos. Puchalka.

Mówca omówił sprawę obecnego przesilenia gospodarczego, a co zatem idzie sprawę bezrobocia w Polsce, sprawę naszej polityki zewnętrznej i wewnętrznej — stanowisko Polskiego Stronnictwa Chrześcijańskiej Demokracji odnoszące się do tych spraw. Mówcę nagrodzono rzesistemi oklaskami. Zebranie odbyło się przy szczerze zapelnionej sali Stow. Rzem. Przem., pod kresliskie należy z uznaniem, że na zebranie przybyło sporo osób z inteligencji.

W dyskusji zabieralo głos kilka osób z obecnych na zebraniu.

Zebrańie zakończono o godz. 5-ej m. 15 pp.

Z wystawy w Szkole Gosp. Domowego.

Z pośród licznych wystaw szkolnych wyróżniła się swą odrębnością wystawa prac uczenia państw. Szkoły Gospodarstwa Domowego, III Aleja 58. — W czterech salach szkolnych efektownie rozłożone zostały ekspozycje z dziedziny krawieczyzny i gospodarstwa. Zdumienie poprostu budziły prze rózki, serwetki, chusteczki, haftki, kołnierze, piękna bielizna, rysunki i wzorki własnej kompozycji i t. d. wykonane przez dziewczynki 12—14 letnie, nie mówiąc już o kursie wyższym, gdzie prace wykonywane, a więc: pracownice hafty, słizne szale i suknie, makaty i t. p., wkraçały już w dziedzinę nietykalnie niezwykłej staranności i pilności, lecz częstokroć i artyzmu. W dziale gospodarstwa tak wspaniałych i smakowitych tortów, ciast, ciastek i ciasteczek nie powstydziliby się pierwszorzędny cukiernik. Piękna ta wystawa zaświadczyła najchlebniej tak o szczerzej pracy kierownictwa Szkoły, jak i o pilności i uzdolnieniu uczenia. Szkoda, że ta ze wszelki miar pożyteczna Szkoła, kształca u-

Dyrekcja Szkoły Handlowej

STOW. KUPCÓW POLSKICH w CZĘSTOCHOWIE.

Podaje do wiadomości Rodziców, iż zapisy do I-szej handl. i do kl. 2 i 3 szkoły przygotowawczej (2 i 3 gimn.) już się rozpoczęły. Egzamin wstępny do 2 i 3 kl. przygot. (gimn.) dnia 22 i 23 czerwca 1925 r.

Wymagane jest świadectwo z ukończenia 7-miu oddziałów szkoły powszechnej.

Wpisy obniżone. Blizszych informacji udziela Dyrekcja Szkoły ul. Handlowa Nr. 6.

Niebywałe w Częstochowie!

Do ogólni Kupujących m. Częstochowy i Okolicy.

Celem szerszego reklamowania mojej firmy, która przez kilka lat istnienia zjednała sobie dość liczną Klijentelę wszelkich warstw społeczeństwa m. Częstochowy i Okolicy dzięki solidności i konkurencyjnym cenom od dnia 25 czerwca do 25 lipca r.b.

czyli na przeciąg jednego miesiąca konkurencyjna firma

I. Rzański

II-ga Aleja Nr. 29, tel. 3-18.

jako specjalną premję — pomimo niskich cen na wszelkie towary — dodawać będzie

zupełnie gratis

- Do zakupu na 15 zł. Bilet do Kina „Odeon” lub „Nowego”
- 30 .. 1 parę skarpetek dzieciennych wyb. gat.
- 45 .. 1/2 tuz. chustek Żyrard. lub haftowanych
- 60 .. Jedwabną chusteczkę crep de chin'ową.

Każdy powinien wykorzystać!!!

Tylko na przeciąg 1-go miesiąca

zenie na przyszłe zaradne gospodarstwo, czy też dająca swym wychowanicom zapewnić egzystencję samoistną, zbyt mało dotychczas znaną była szerszemu ogółowi. Nie od rzeczy tedy będzie przytoczyć kilka danych, dotyczących tej uczelni. Państwowa Szkoła Gospodarstwa Domowego w Częstochowie założona została w 1919 r. przez obecną dyrektorkę szkoły, p. Jadwigę Zawadzka. Początkowo posiadała dział gospodarczy, w roku zaś szkolnym 1923/24 zaczyna przekształcać się na szkołę zawodową. Obecnie szkoła posiada dwa działy: gospodarczy i krawieczyzny. Na dziale krawieczkim są w b. r. 2 kursy, na I-szym — 27 uczenia i na II-gim 17 uczenia. Na dział ten są przyjmowane uczenie po ukończeniu 4 kl. szkoły powszechnej i dopełniają ogólne wykształcenie do zakresu całkowitej szkoły powszechnej. I kurs krawieczyzny prowadzi p. Kowalska, II-gi p. Ułasiewiczówna. Na dział gospodarczy uczęszczają uczenie VI kl. szkoły powszechnej z kierownictwem p. Dutkiewiczowej, IV kl. szkoły Handl.-przemysłowej SS. Zmarływchystwana Pańskiej, oraz uczenie Szkoły Przemysłu-Ludowego. W b. roku szkolnym otwarto roczny kurs gospodarczy dla dorosłych. Nauczycielką na dziale gospodarczym są p. Słomkówna i p. Kolbińska. Lekcje rysunku zawodowego prowadzi na obudziłach p. Głowińska. W dniu wczorajszym Szkoła wysłała ekspozycje na wystawę Rolniczo-przemysłową w Grudziądzu.

Wycieczka nauczycielstwa szkół częstochowskich nad morze.

Obowiązkiem patriotycznym każdego obywatela, a zwłaszcza nauczyciela jest znać polski brzeg morski. W celu poznania tego wybrzeża urządza prof. Söldrowski zbiorową wycieczkę dla nauczycieli szkół powszechnych i średnich. Uczestnicy wycieczki poznają cały brzeg od Gdańska do ujścia Piaśnicy; zwiedzą Gdańsk, Sopoty, Kack, Orłowo, Kamieniec, Gdynie, Hel, Puck, Wielką Wiekę, Jastrzębia Górę i jezioro Zarnowieckie. Przewodnictwem umiętne zapewnione.

- Koszta wycieczki następujące:
- a) dla osób mających wolny bilet kolejowy — 45 zł.
 - b) dla osób mających legitymację państwową i 50 proc. zniżki kosztu podróży koleją i statkiem na Hel 30 zł. + 45 zł. — razem 75 zł.
 - c) dla osób płaćących całą koleją — 60 zł. + 45 zł. — razem 105 zł.
- Osoby wymienione pod c) muszą zaopatrzyć się w dowody osobiste ze Starostwa, gdyż bez nich nie zostaną wpuszczone do Gdańska. Osoby mające zamiar wziąć udział w wycieczce zechcą zgłosić się do kierowniczki wycieczki — prof. Söldrowskiego III-cia Aleja nr. 55 m. 13 do dnia 26-go czerwca włącznie w godzinach od 6 do 7-ej wieczorem i złożyć na jego ręce na leżystość za wycieczkę. Koszta obejmują jazdę koleją, jazdę statkiem na Hel, tramwaje, wstępy do

Dnia 28-go b.m. w Sali „LUTNI” o godz. 4-ej po poł. odbędzie się popis doroczny uczenia i uczniów p. Wandy Kopeckiej.

muzeum, noclegi i utrzymanie. Wycieczka wyjedzie dnia 6 lipca o godz. 13-tej, a wróci dnia 12 lipca wieczorem.

Każdy z uczestników musi na drogę zaopatrzyć się w piecaki, bo wszelkie walizki, czy paczki ręczne z przyborami podróży są nieznośnym ciężarem w drodze. Wycieczka będzie lekka, najdłuższa droga w jednym dniu wynosi 10 km.

Sprawa o nielegalny przewóz spirytusu. — Urząd Skarb. Akcyz w Monopolu państw. w Częstochowie rozpatrzył sprawę p. Heleny Pellechowej, właścicielki fabryki wódek, oskarżonej o nielegalny przewóz spirytusu.

Mianowicie wachmistrz zandarmeterji wojsk, Jan Klepacz, mając wiadomości, że niejaki Kryk, furman z Wielunia, przewozi z Częstochowy do Wielunia szmaglowany spirytus, zawiadomił o tem kontrolera skarbowego w Wieluniu, p. Serwana i wspólnie z nim skonfiskował przewiezione właśnie i wyładowane w składzie wódek Wielgosza w Wieluniu 291 butelek spirytusu. Butelki ze spirytusem pochodziły z rozlewni „Pellech” w Częstochowie i zaopatrzone były w czerwone etykiety miast zielonych, ukryte zaś były w sianie pomiędzy butelkami z wódką, również zaopatrzone w czerwone etykiety.

W sprawie kradzieży w polach i ogrodach.

Częst. Tow. Ogrodni. podaje do wiadomości właścicieli ogrodów i pól, by w celu zwalczania złodziejstwa, niezwłocznie meldowali o każdej kradzieży wiadom policjnym, chociaż nieujawniony był złodziej i jednocześnie zawiadamiali sekretarjat Tow. Ogrodniczego — Aleja 49 w lokalu Stow. właścicieli nieruchomości od g. 10 do 1 p. p. w dniu tylko powszednie.

Wyrażona szkoda powinna być oszacowana i stwierdzona przez świadka. Tow. Ogrodnicze niezwłocznie zawiadamiać będzie o każdym wypadku miejscową prokuratorję.

Katastrofa kolejowa pod Zawierciem.

Przewróciło się 17 wagonów. Onegdaj o godz. 11 min. 40 pod Zawierciem wydarzyła się dość poważna katastrofa kolejowa.

Z Zawiercia do Myszkowa dążył pociąg t. zw. gospodarczy złożony z niskich lekkich węglarek.

W drodze przewróciło się 17 środkowych wagonów. Wagony tylnie i przednie zostały na szynach.

Przyczyną katastrofy narazie nie zbadano. Przypuszczają tylko należy, że wypadek powstał wskutek jakiegoś defektu jednego ze środkowych wagonów.

W rezultacie katastrofy ruch kolejowy został wstrzymany i pociągi zostały uruchomione na jednej linii o godz. 4-ej po południu, na drugiej linii dopiero wieczorem.

W czasie katastrofy wypadku z ludźmi nie było.

Konfiakata mięsa z potajemnego uboju. Onegdaj policja częstochowska skonfiskowała 101 kg mięsa (wołowiny, baraniny i cielęciny) pochodzącego z potajemnego uboju. Mięso skonfiskowano w jatkach Jószkowicza Gerszona, Nachla Naparta i Tauby Hauptmana.

Zaznaczyć należy, że w ostatnim tygodniu w rzeźni miejskiej spalono mięso z czterech krów gruźlicznych, co dowodzi, że ludność naszego miasta powinna zachować przezorność przy nabyciu mięsa w jatkach żydowskich.

Fatalny upadek z huśtawki. W Rakowie przy ul. Kościelnej Nr. 17 — Helena Dudek, lat 18, huśtając się na huśtawce wraz z 17-letnim Marjanem Mityczykiem, wskutek nieostrożności spadła na ziemię i doznała poważnych obrażeń. — Poszwankowana przewieziono do szpitala N. M. Panny na kurację.

OFIARY

Na biedne dzieci. Zamiast kwiatów na grób ś.p. Jureczka Portala, Karwińska Zł. 10.

WYSTAWA ROBÓT KOBIECYCH.

Dnia 15 czerwca o g. 10-rano odbędzie się otwarcie wystawy prac kobiecych na Kursach Zawodowych przy ul. Krakowskiej 24 m. 26. Wystawa trwać będzie do 26 bm. i obejmować będzie bardzo ciekawe dzieła prac ręcznych, wykonanych przez uczenie i w zupełności godna jest zwiedzenia przez najszersze sfery naszego społeczeństwa.

1) ELEONORA GLYN. Pod wrażeniem Sfinksa

Tłumaczyła z angielskiego Hajota.

1.

Sfinks uśmiechał się swym odwiecznym uśmiechem. Była godzina druga po północy. Turyści wrócili do Kairu i tylko kilku Arabów kręciło się koło chłopca, trzymającego wbięta Tamary; wreszcie i oni odeszli i Tamara została sama ze swymi myślami i ze Sfinksem.

Dziwna, mistyczna twarz patrzyła na nią prosto z wydosłoty, na której siedziała. Jej drwiący, zmysłowy spokój przenikał umysł młodej kobiety. Rzecz było można, iż ta kamienna istota narząza się z całej ludzkości mówiąc: „Niema nie poza światem; żyj i ciesz się terazniejszością, jedz, pij, wesel się, bo jutro umrzesz, a ja, ja, która tu siedzę, mówię ci, niema nic po tamtej stronie. Jedyńie to, czego się możesz dotknąć i ująć, jest twojem i o to jedyńie warto się troszczyć”.

— Nie, nie — rzekła Tamara półgosem. — Nie wierzę.

— O! święta naiwność! — mówił dalej Sfinks. — Czemuż jest twoja dusza? A jeśli ją masz, cóżś z nią dotychczas czyniła? Znacysz coś na świecie? Nie; żyłaś dotąd wedle woli innych; odkąd zaczęłaś mówić, przez 76 całe dwadzieścia cztery lat, indywidualność twoja nie odezwała się ani razu pełnym głosem. Ta twoja dusza, to tyłko echo. No więcej. Pokaż że ją, jeśli posiadasz! Czy masz jakieś własne zdanie, własny sąd? Bynajmniej. Powtarzasz poprostu komunały, jakich cię nauczone, jak gdyby one były odpowiedzią na wszystkie pytania! Wierzę mi, ty nie masz duszy, jeno ciało. To posiadasz niewątpliwie; więc trzymaj się go mocno, skoro cię nie stać na wznioślejsze rzeczy. Oto mądrość, jakiej miś siedzenie tu na wieczność cała nauczyło.

Tamara wyciągnęła ręce przed siebie ruchem przyciągnięcia, ale czuła, że Sfinks mówił prawdę. Tak, życie jej było jednym, długim pasmem biernego postępowania utartymi drogami.

Ale czy nie było za późno na zmianę? Czy jej nie zabraknie odwagi? Czy potrafi myśleć samodzielnie? A jeśli nie, tedy lepiej będzie zastosować się do tajemniczej rady Sfinksa w jego uśmiechu zawartej: „Jedz, pij, wesel się, bo jutro umrzesz”.

Błękit nieba koił ją, napełniał otucha. Jest że gdzie na świecie niebo równie szafirowe, jak niebo egipskich nocny? Wszystkie dokoła tęchło ciepłem i ciszą, prawie tak jasną, jak w dzień.

Ach! jakże dobrze uczyniła, że zerwała z otaczającym ją konwencjonalizmem, i przybyła tu sama w tę jedną z ostatnich swych nocy egipskich.

Mimowol uśmiechnęła się na wspomnienie przerażenia, z jakim Ewelina

Hardcastle przyjęła jej zamiar.

— Ależ droga Tamaro! co za myśl! Jechać samej o drugiej po północy do Sfinksa! Co ludzie na to powiedzą?

Tamara zastanowiła się chwilę; ale buntownicza chęć przemogła.

— Nie wiem, i jeżeli mam być szczerą, to się o to nie troszczę. Ten złomy ociosanego granitu szczególnie sprawił na mnie wrażenie. Chcę go jeszcze zobaczyć i wyrzucić sobie dokładnie w pamięć, zanim odjadę.

I nawet łagodnie zapewnienie pani Hardcastle, że można to uczynić równie dobrze w stosowniejszej porze, nie przekonało. Tamary, i podczas gdy jej przyjaciółka zasypiała wygodnie w swoim łóżku w Men House, ona wyruszyła na ową wycieczkę z uczniem sztubaka, który ukradkiem pozwała sobie na jakiś zakazany wybrzyk.

Tamara była wdową. James Loraine był dla niej tem wszystkim, czem przykładowy angielski małżonek być winien. Obchodził się z nią łagodnie, otoczył dostatkami, i ani na chwilę nie dał jej powodu do zazdrości.

Tamara nie mogła sobie przypomnieć, żeby kiedykolwiek serce jej zabiło szybciej — lub wolniej — na odgłosy jego kroków. Kochała go, tak samo jak ojca i brata, tem samem obowiązkiem uczuciem, a gdy przed dwa ma lata umarł na zapalenie płuc, oplakiwała go w tem sam sposób, w jaki byłaby bolała nad stratą któregośkolwiek z członków swojej rodziny — to jest szczerze i tkliwie.

Bo też to było takie zacne gniazdo, ta jej rodzina!

Od wieków żyli w tej samej okolicy w przyjaźni z sąsiadami, byli członkami parlamentu, generałami, mówcami, połowali, wspierali dobroczynne instytucje, byli pobożni, cnotliwi, przykładni w każdym calu.

Underdown było ich nazwiskiem i Underwood ich miejscem urodzenia.

Z Tamarze dostało się to rosyjskie imię zamiast jakiegś Daisy, Dory, Alicji, to było niejako zapowiedzią jej odmiennych od losu jej sióstr przeznaczeń. Samo jej przyjsie na świat nie zgadzało się z tradycją rodu Underdownów.

Matka jej Lady Gertruda Underdown zaprzyjaźniła się z żoną pierwszego sekretarza ambasady rosyjskiej i to tak serdecznie, że zamiast dorocznym zwyczajem wrócić na wieś pod dwóch obowiązkowych miesięcyca londyńskiego sezonu, mają i czerwca, uparła się zostać jeszcze przez lipiec, by wspólnie z przyjaciółką Verą baliować w dalszym ciągu.

Wielce się tu nie podobało małżonkowi Lady Gertrudy, zgodził się jednak, ale gdy następnie przedstawiono mu czwartą córkę z prośbą aby mogła nosić rosyjskie imię i aby księżna Vera była jej matką chrześną, niezadowolone jego nie miało granic.

— Cudzoziemskie faramuszk! — mruzczał. — Cudzoziemskie faramuszk!

(d. c. n.)

Teatr „ODEON”

Program od srody 24 do piatku 26 czerwca 1925 roku.

Początek ostatniego seansu o g. 10 wiecz. Szczęgóły w afiszach i programach

Ceny miejsc popularne: krzesło tylko 1 Złoty (łącznie z podatkiem).

TYLKO 3 DNI! Amerykańskie arcydzieło filmowe reżyserji słynnego ERNESTA LUBICZA

Wyrafinowana KUSICIELKA

Dramatyczny kontredans w 7-miu wielkich aktach.

W rolach głównych: Marie Prevost, Florence Vidor i ich partner Greighton Hale.

Kino-Teatr „NOWY”

II-ga ALEJA 4B.
Od poniedziałku dn. 22 do czwartku 25-VI wł.

Ceny miejsc popularne: krzesło 1 Złoty.

Pocz seansów jak zwykle, ostatni o godz. 10-ej

WIELKI FILM SALONOWY!

Kobieta i pieniądz

Potężny dramat erotyczny w 8-miu aktach.

W rolach głównych: Jeka Grünig, Charlotte Ander, Olga Engel, Gertruda Welher, Erich Kaiser-Titz i Alfons Fryland.

Drastryczny temat życiowy! Poezja miłości i poza wszechmogącego pieniądza! Mistrzowska gra i reżyserja.

Reżyserska 1924/25 roku.

Anons: W następnym zmianie znakomity IWAN MOZZUCHIN

Nowolatorska Kasa Chorych

Dr. Kędzierski ul. Piłsudskiego 5
Dr. Kosiński ul. Dąbrowskiego Nr. 7
Dr. Bielski ul. Kilińskiego Nr. 13
Dr. Błagowidow Panny Marji 33

GIMNAZJUM ŻEŃSKIE

ulica Kościuszki Nr. 24.

Zreorganizowane podług typu matematyczno-przyrodniczego (jęz. łaciński dodatkowy)

przyjmuje zapisy codziennie z wyjątkiem świąt, rano od godz. 10 do 12 po poł. od godz. 3-jej do 6-jej.

Wszystkich informacji co do wysokości opłat szkolnych egzaminów pogramu udziela kancelarja. Zapisy dawnych uczennic muszą być powtórzone

Zarząd.

Glicerofostat ziarnisty „ORBIS”

czysty i z żelazem

Najracjonalniejszy środek przy oczyszczeniu i zyczeniu i umyslowem oraz przy Krzywicy dla dzieci. Sprzedają apteki i składy apteczne. Zadać z firmą T-wo dla Przemysłu i Handlu Aptecznego „ORBIS” Sp. Akc.

LeKarz-Dentysta

Stanisław PARCZYŃSKI

ul. Dąbrowskiego 6. I piętro
Przyjmuje od 10-11 i od 5-7-jej.

LeKarz-Dentysta

MICHAŁ GREJNIEC

ul. Panny Marji (i Aleja) Nr. 10
Telefon 24 256.

Przyjmuje od 9-11 i od 3-7 wiecz.
Dla Celnik, Kasa Chorych, Urząd Państwa raz niezamieszkałe osoby zniżone.

CELEM UDZIELANIA P. T. PANIOM NAUKI KROJU SYSTEMEM FRANCUSKIM i ANGIELSKIM

rozpoczyna się kurs kroju sukien i konfekcji damskiej we czwartek 25-go czerwca przy ulicy DĄBROWSKIEGO Nr. 15, mieszkania Nr. 14.

Zapisy i informacje 22, 23 i 24 czerwca od godziny 10-ej do 12-jej rano i od 4-jej po południu do 7-jej wieczorem.

BUCHALTER

rutynowany bilansista i biegły Korespondent w jęz. polski, niemieckim i rosyjskim ze znajomością szwedzkiego; mając długą szczechstronną praktykę w pierwszych rządnych firmach w kraju i zagranicą (ostatnio w Berlinie) szuka samodzielnej posady kierownika, organizatora, szefa biura, buchaltera etc. Chlubne świadczenia i referencje poważnych osób. Eszkawe oferty proszę kierować pod „Sumienny” kierować do pana A. Hoffmanna, Częstochowa w cukierni Błaszczyszkiego.

DR. KOWENA

PIGULEKI KOWENA

50 DO NABAWY W WSKAZANYCH APTEKACH

OGŁOSZENIE.

Dział Pracy Więziów więzienia w Częstochowie posiada na składzie większą ilość Koszy z zielonej wikliny do balonów, owoców i kartofli.

Sprzedaż detaliczna i hurtowa.

Torby papierowe różnych rozmiarów, koperty do Korespondencji, oraz koleczki do noszenia pakietów.

Naczelnik więzienia Mazurkiewicz.

Ważne dla... Akuszerka

Kapeluszy wyrobione w...
Langner udziela porad dla pań dla biednych ceny znizone ul. Jasna Nr. 2 m. 1.

F. chowiec

do niklowania żelaza potrzebny Ogrodowa 7

Tanio

sprzedam 2 krojeszczęt z ulami Zaczusa ul. Sabinowa-Ma Menkina.

OGŁOSZENIE.

Warunki dzierżawy placów na Nowym i Starym Rynku, na następne półrocze są wywieszone na tablicy ogłoszeń przed Magistratem.

Magistrat.

Matki!

Zadajcie w aptekach i drogerjach higienicznej przy-
sypki dla dzieci

Puder Dzidzi!

utrzymujący ciało dziecka w zdrowiu i czystości.